

Vijf momenten uit de Nederlandse kerkgeschiedenis

Je bespreekt vijf momenten en/of krijgt daarover informatie. Vul telkens de tabel in met de gevraagde info.

	jaartallen	namen	trefwoorden
1. Reformatie			
2. synode Dordrecht			
3. Afscheiding, Doleantie, Vereniging			
4. Vrijmaking			
5. Open Brief			

Bespreekpunt 1 – geef antwoord op de vragen

Ieder mens komt een keer tegenover God te staan, maar hoe kan dat goed gaan? Mensen zijn zondig en God is zo heilig. Hoe kijk je aan tegen die ontmoeting?

Nadat jullie de vraag zelf beantwoorden moet je eens kijken wat er vroeger als antwoord gegeven werd: *Zorg dat je goed leeft. Dat je vriendelijk bent en anderen helpt. Als je zo leeft zal God je zeker in de hemel laten komen. Als je zonde hebt gedaan, maak dat dan goed door meer goede werken te doen. Je kunt bijvoorbeeld extra geld aan de kerk geven.*

Wat vind je van dit antwoord? Klopt het met wat in de Bijbel staat? Waarom wel/niet?

Vind je het een belangrijke vraag?

Informatie 1 – samen lezen, vergelijken met bespreekpunt 1 en tabel invullen.

Wanneer je het zelf in orde moet maken met God, leef je voortdurend in angst. Heb je genoeg goede werken gedaan? Zijn je zonden niet te groot en te veel? Rond 1500 leerde de kerk dat je door eigen verdienste zalig wordt. Je kon zonden 'afkopen' door geld te geven. Je kon zelfs achteraf nog betalen voor gestorven familie (de aflaat).

Het was niet de enige dwaalleer. Men bad tot Maria en tot allerlei heiligen, wellicht konden zij een goed woordje voor je doen bij God, zij waren tenslotte zoveel 'heiliger' dan jij. De geestelijken kregen veel macht, en de paus werd het hoofd van de kerk. Voor gewone mensen was het voldoende als zij geloofden wat de kerk zei. In de kerk was alles in het Latijn, de kerktaal. Gewone mensen konden dit niet volgen.

Luther heeft erg geworsteld met de vraag hoe je rechtvaardig bent voor God. Hij las in de bijbel dat je alleen door genade behouden wordt. Dat betekent: Alleen Jezus kan je redden van je zonden. In 1517 heeft hij zijn stellingen gepubliceerd. Dat was het begin van de Reformatie in Duitsland. In andere landen hebben Calvijn en Zwingli hebben veel voor de Reformatie gedaan. Tegenover de rooms-katholieke kerk ontstaat de hervormde kerk.

Informatie 2 – kies welke woorden in de tekst passen en vul de tabel in

Kies uit deze woorden: afhankelijk - Dordrecht- geloven - Gomarus - kiezen - leerverschillen - omdat - opdracht - Remonstranten - synode – volharden

In 1618/1619 is een synode bijeen geroepen te.....(1)..... Men moest spreken over de(2)..... tussen de remonstranten (Arminius) en de Contra-remonstranten (.....(3).....). Remonstranten leerden dat God mensen uitkiest omdat hij vooraf kan zien dat deze mensen zullen gaan.....(4)..... God redt(5).....de mens gelooft en niet: de mens gelooft dat God hem uitgekozen heeft. Een mens kan vrij(6).....voor of tegen God. Eigenlijk is God(7).....van de keuze van de mens. De bijbel leert dat God zelf verkiest en verwerpt wie hij wil. Tegelijk hebben mensen de(8).....in God te geloven, zijn woorden aan te nemen en te(9).....in geloof. Tegen de leer van de(10).....zijn de Dordtse leerregels opgesteld. Ook is op deze(11).....opdracht gegeven de bijbel opnieuw te vertalen (de Statenvertaling) en zijn de kerkorde en enkele formulieren opgesteld.

Informatie 3

Begin 1800 geloofde men in de goedheid en deugdzaamheid van mensen. In de hervormde kerk werd de erfzonde ontkend. Redding door Christus was maar voor een deel nodig omdat mensen van zichzelf al goed leven. Jezus is een voorbeeld om na te volgen. Niet ieder ging zo ver in de dwaling, maar de kerk bestreed de dwaling niet. In 1834 kwam het tot de Afscheiding met Hendrik de Cock als voorman. Het begin van de gereformeerde kerk.

In 1886 was er een tweede groep mensen die zich afscheidde van de dwaalleer uit de hervormde kerk, de Doleantie. Abraham Kuyper speelde daarbij een grote rol. Afscheidenen en Dolerenden wilden beiden gehoorzaam zijn aan Gods woord. Zij kwamen na besprekingen tot eenwording - de Vereniging van 1892.

Onder hen die kozen voor gehoorzaamheid aan de bijbel was niet altijd eensgezindheid. Rond 1869 leidde dat tot het begin van de Gereformeerde Gemeenten, rond 1892 tot het ontstaan van de Christelijk Gereformeerde Kerken.

Bespreekpunt 2

Wat is je reactie als iemand dit zegt: *Wanneer een kindje gedoopt wordt, dan weet je nog niet zeker of Gods beloften voor hem gelden. Het moet nog blijken of het gaat geloven. Tenslotte is de verbintenis die God aangaat met mensen, het verbond, alleen maar geldig voor ware gelovigen. Als het kind niet gaat geloven dan is de doopbelofte wel uitgesproken, maar dan geldt hij niet.*

- Klopt dit met wat je in de bijbel leest?
- Vind je het belangrijk zeker te weten of de doop geldig is of niet?

Informatie 4

Wanneer je deze dwaalleer gelooft, dan is de doop niet meer een teken van Gods belofte voor jou waar je van op aan kunt. Gelden Gods beloften echt? Daar hangt heel je geloof van af!

Toen binnen de Gereformeerde kerk deze dwaalleer dwingend opgelegd werd door de synode, hebben mensen zich vrijgemaakt van deze dwang. K. Schilder heeft leiding gegeven aan de Vrijmaking van 1944. Het is het ontstaan van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt tegenover de Gereformeerde Kerken (synodaal).

Informatie 5

Rond 1966/1967 is er binnen de gereformeerde kerken vrijgemaakt een groep mensen die het graag wat lossier wil met meer vrijheid in het kerkverband. Het was genoeg als je je hield aan de hoofdpunten van de belijdenis. Wie grotere vrijheid verlangden kwamen buiten het kerkverband te staan, de 'buitenverbanders'. Tegenwoordig zijn dat de Nederlands Gereformeerde kerken.

De laatste jaren is er groeiende eenheid tussen de Christelijk gereformeerden, de Nederlands gereformeerden en de Gereformeerd vrijgemaakten.